728/05

Den 1. august 2005 blev i sag nr. 63.102:

xxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikringer i Danica Pension, klager over, at selskabet med virkning fra 1/1 2004 vil beregne sig et omkostningsbidrag på 48 kr. månedligt på forsikringer, som er under udbetaling.

Selskabet har fastholdt at være berettiget til at indføre omkostningsbidraget under henvisning til det til Finanstilsynet anmeldte bonusregulativ.

Det fremgår af sagen, at klageren har fem livrenter under udbetaling i selskabet. Ændringen af omkostningsbidraget vedrører alene tre af disse ordninger. Selskabet har ved skrivelse af 11/2 2005 til nævnet tilkendegivet, at en af disse ordninger kan friholdes for omkostningsbidrag, såfremt klageren accepterer en sammenlægning af to af ordningerne. Den tredje ordning kan ikke sammenlægges med disse to.

I december 2003 har selskabet sendt en orientering til klageren om ændring af omkostningsbidrag til administration mv. Det fremgår heraf:

> "**Ændring af omkostningsbidrag til administration m.v.**
> Som kunde i Danica Pension betaler du i dag et bidrag til dækning af blandt andet omkostningerne til administration. På nogle pensionsordninger dækker denne betaling imidlertid ikke vores omkostninger. Derfor foretager vi nogle ændringer, der træder i kraft den 1. januar 2004. Ændringerne er anmeldt til Finanstilsynet.

Hvor meget du betaler i dag, kan du se på den årlige kontooversigt under punktet 'Bidrag til omkostninger m.m.'.

Herunder kan du læse, hvad ændringerne betyder for dine pensionsordninger.

Pensionsordning under udbetaling

I dag betaler du et beløb på højst 48 kroner om måneden (576 kroner om året) til dækning af omkostninger på din pensionsordning under udbetaling. Der er dog en maksimumgrænse på 0,25 procent af opsparingen om året.

Den 1. januar 2004 ændrer vi maksimumgrænsen til 1,5 procent af opsparingen, og du vil minimum skulle betale 120 kroner om året. Det betyder, at betalingen til dækning af omkostninger stiger på din pensionsordning. Du vil fortsat højst skuffe betale 576 kroner om året. Beløbene regulerer vi en gang om året."

Nævnet har i forbindelse med en tilsvarende klagesag spurgt Finanstilsynet, om der i forbindelse med anmeldelsen af regulativet foretages en prøvelse af indholdet. Finanstilsynet har i sit svar af 17/5 2004 bl.a. anført:

"Finanstilsynet kan bekræfte, at tilsynet påser, at selskabernes bonusregulativer og bonussatser er betryggende og rimelige. For så vidt angår bonussatser sker tilsynets kontrol efterfølgende."

Finanstilsynet har uddybende anført:

"Det følger af § 21 i lov om finansiel virksomhed, at selskabets regler for beregning og fordeling af realiseret resultat skal føre til en rimelig fordeling mellem de enkelte kunder. Størrelsen af fremtidig bonus er ikke garanteret. Selskabet har mulighed for at ændre anmeldte bonusregulativer også for bestående forsikringer, hvis det er i overensstemmelse med de aftaler, som selskabet har indgået med sine kunder.

Finanstilsynet påser løbende, at selskaberne overholder bestemmelserne i lovens § 21 om betryggenhed og rimelighed, herunder bekendtgørelse om kontributionsprincippet, som er udstedt i medfør af lovens § 21, stk. 5. Tilsynet er forpligtet til at rea-

gere overfor selskaberne, såfremt det anmeldte ikke kan anses for at leve op til lovens krav, men Finanstilsynets manglende reaktion indebærer ikke, at Finanstilsynet kan tages til indtægt for, at have godkendt det anmeldte grundlag.

I henhold til § 3, stk. 3, i anmeldelsesbekendtgørelsen skal anmeldelser af satser, parametre og lignende, hvor selskabet højst forpligter sig til anvendelse af de anmeldte størrelser i et år, ikke indeholde en økonomisk, juridisk og aktuarmæssig redegørelse for de anmeldte størrelser. I stedet skal der efterfølgende redegøres for de anmeldte størrelser i den ansvarshavende aktuars beretning til Finanstilsynet for det år, størrelserne er taget i anvendelse. Dette betyder, at tilsynets kontrol af f.eks. gebyrers rimelighed hovedsagelig sker efterfølgende i forbindelse med tilsynets gennemgang af aktuarens beretning.

…

Såfremt Finanstilsynet ved den efterfølgende kontrol konstaterer, at selskabets anmeldte satser, parametre og lignende ikke kan anses for at leve op til lovens krav om rimelighed, vil Finanstilsynet i medfør af § 21, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed pålægge selskabet, at rette op på fordelingen med konsekvens for den allerede forløbne periode."

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet er uberettiget til at forhøje gebyret som sket. Klageren har til støtte for sin påstand i skrivelse af 9/1 2004 til nævnet anført:

"Herefter angav man de hidtidige regler, hvor maksimumgrænsen pr. år blev angivet til 0,25 procent af opsparingen.

I de nye regler blev denne grænse forhøjet til 1,5 procent.

Umiddelbart ser tallene ikke skræmmende ud men det er dog en stigning på 600 procent!!! En sådan stigning kan ikke retfærdiggøres i øgede omkostninger. Ændringer er også et diktat. Forsikringstagerne er fuldstændig prisgivne. Vi er jo bundne til selskabet."

Selskabet har over for nævnet fastholdt at være berettiget til at ændre omkostningsbidraget.

Nævnet har i en række lignende sager, ankenævnskendelserne 61.530, 63.160, 63.230, 63.360, 63.422, 63.464 og 63.900, med dissens udtalt, at der ikke i de indgåede forsikringsaftaler var adgang til af bonus at beregne sig et gebyr på 48 kr. for forsikringer, der var under udbetaling, når et sådant gebyr påvirkede størrelsen af selskabets overskud.

Efter nævnets afgørelse i disse sager har selskabets advokat i skrivelse af 11/4 2005 til nævnet bl.a. anført:

> "Sammenfattende kan det anføres, at selskabets bonusregulativ har fornøden hjemmel i aftalen. Størrelsen af den tildelte bonus er rimelig. Lovgivningen forudsætter, at omkostningsresultatet indgår i bonusberegningen. Bonusregulativet regulerer ikke selskabets andel af overskuddet, men regulerer alene fordelingen mellem individuel bonus og kollektivt bonuspotentiale. Selskabets andel af overskuddet reguleres i den anmeldte Overskudspolitik. Der er intet usædvanligt i, at den som kriterium anvender omkostningsresultatet. Overskudspolitikken er et forhold af offentligretlig karakter mellem Danica og Finanstilsynet og falder herved uden for Ankenævnets kompetence. Overskudspolitikkens indhold kan ikke medføre helt eller delvis ugyldighed af bonusregulativet.
>
> Dertil kommer, at nævnets argumentation ikke begrunder resultatet. Såfremt gebyret ikke er berettiget, fordi 30 % tilgår selskabet, må konsekvensen være, at overskudsfordelingen må ændres. Konsekvensen kan aldrig være, at forsikringstagerne skal have pengene tilskrevet, fordi man herved tilsidesætter kontributionsprincippet, som skal tilsikre, at bonus fordeles mest rimeligt mellem de, der har været med til at tilvejebringe overskuddet.
> Nævnet har tidligere afgjort det forelagte spørgsmål, jf. sag 60.376 af 20. oktober 2003, og de nu afsagte kendelser er en ændring af praksis. Efter Danicas opfattelse er denne praksisændring ikke berettiget, jf. det ovenfor anførte."

Ved nævnets kendelse i den ovenfor anførte sag blev klagen ikke taget til følge. Begrundelsen herfor lød således:

> "De opkrævede omkostninger er efter det oplyste i overensstemmelse med de af Finanstilsynet godkendte regler, og nævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere selskabets opkrævning af omkostninger eller for at pålægge selskabet at tilbagebetale disse helt eller delvist."

Af anmeldelse dateret 1/12 2003 til Finanstilsynet af ændring af omkostningssatser dateret 1/12 2003 fremgår:

> "I afsnittet om aktuelle forsikringer ændres
>
> > 'Fradraget må højst udgøre 0,25 % af forsikringens reserve.'
>
> til
>
> > 'Fradraget må højst udgøre 1,5 % af forsikringens reserve men skal dog som minimum udgøre 10 kr. om måneden.'

Nævnet udtaler:

Nævnet har tidligere ved flertalsafgørelser givet klagere medhold i, at der ikke i forsikringsaftalerne var hjemmel til at opkræve et gebyr som det, også denne sag vedrører. Disse principielle afgørelser er blevet anfægtet af de involverede selskaber, som dermed ikke er bundet af nævnets afgørelser. Efter de foreliggende oplysninger vil en række af disse klagere med støtte fra Forbrugerrådet anlægge sag herom ved domstolene. Nævnet finder det på denne baggrund for rigtigst at afstå fra at træffe afgørelse i tilsvarende sager, så længe dette spørgsmål ikke er endeligt afgjort ved domstolene, jf. også § 4 i nævnets vedtægter.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

6. 63.102

Marianne Højgaard Pedersen